

**QORTI ĊIVILI - PRIM'AWLA
(ĠURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)**

**Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.**

Numru: 2

Rikors Numru 431/2021 NC

Valletta Freight Services Limited (C3478)

vs.

**L-Avukat tal-Istat;
Direttur Qrati Ċivili u Tribunali; u
Tarros Spa.**

Illum 24 ta' Novembru 2021

Il-Qorti,

Reggħet rat dak li ġie verbalizzat fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2021 (*a fol.* 69) fejn ingħad is-segweni:

“Dr. Philip Magri għas-soċjeta' rikorrenti jagħmel referenza għall-fatt illi skont l-atti proċesswali, is-soċjeta' intimata tirrizulta notifikata fit-22 ta' Lulju 2021, filwaqt illi

ppreżentat ir-Risposta tagħha *fuori termine* fl-20 ta' Awwissu 2021, għaldaqstant jitlob li din l-Onorabbli Qorti filwaqt li tiddikjara lill-istess s-soċjeta' intimata kontumaċi, tordna l-isfilz tar-Risposta tagħha għar-Rikors Kostituzzjonali.

Il-Qorti tagħti żmien lill-partijiet kollha f' dawn il-proċeduri [...] sabiex jippreżentaw ir-Risposta fi żmien għaxart (10) ijiem millum ”.

Rat id-dokumenti eżebiti u l-atti proċesswali kollha ta' dan il-każ.

Rat ir-Risposta ta' Tarros Spa. (*a fol. 72 et seq.*) fir-rigward ta' dak li ġie verbalizzat fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2021, liema Risposta ġiet ippreżentata fit-30 ta' Settembru 2021.

Rat ir-Risposta ta' l-Avukat tal-Istat (*a fol. 76*) fir-rigward ta' dak li ġie verbalizzat fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2021, liema Risposta ġiet ippreżentata fis-6 ta' Ottubru 2021.

Rat illi d-Direttur Qrati Ċivili u Tribunali baqa' ma ppreżenta l-ebda Risposta għal dak li ġie verbalizzat fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2021.

Rat in-Nota tas-soċjeta' Valletta Freight Services Limited (*a fol. 77 et seq.*) li ġiet ippreżentata fl-20 ta' Ottubru 2021.

Semgħet, fis-seduta tat-22 ta' Ottubru 2021, is-sottomissjonijiet dwar it-talbiet hawn fuq imsemmija (*a fol. 82 et seq.*).

Ikkunsidrat

Illi l-vertenza li hija mitluba tiddeċiedi fuqha din il-Qorti permezz ta' dan il-provediment tirrigwarda t-talbiet imressqa mid-difensur tas-soċjeta' rikorrenti hekk kif imfissra fil-verbal tat-23 ta' Settembru 2021 u ċioé li jiġi dikjarat li s-soċjeta' intimata Tarros Spa. bħala kontumaċi u li tiġi ordnata l-isfilz tar-Risposta tagħha (*a fol. 66 et*

seq.) minhabba illi l-imsemmija soċjeta' ipprezentat ir-Risposta tagħha għar-Rikors promutur tal-kawża odjerna *fuori termine*.

Illi t-talbiet huma msejsa fuq il-fatt li skont is-soċjeta' rikorrenti l-atti tal-kawża ġew notifikati lis-soċjeta' intimata fit-22 ta' Lulju 2021 (*a fol. 56 tergo*) waqt li r-Risposta tas-soċjeta' intimata ġiet ipprezentata fl-20 ta' Awwissu 2021 (*a fol. 66 et seq.*) u allura hija tardiva.

Illi għal dawn it-talbiet is-soċjeta' intimata rrispondiet billi ressqet argument li n-notifika tal-atti ma saritx skont kif inhu mitlub mir-Regolament 1393/2007 hawn iktar il-quddiem imsejjaħ bħala r-“Regolament”. B'mod partikolari s-soċjeta' intimata tilmenta li l-inkartament tal-kawża kellu jkun akkumpanjat bl-Anness II u tilmenta li dan ma seħhx. Il-prova imressqa mis-soċjeta' intimata f'dan ir-rigward huwa l-fatt li mill-istess atti proċesswali l-Anness II ma jirriżultax. Fil-fatt fir-Risposta pprezentata mis-soċjeta' intimata (*a fol. 72 et seq.*) il-konsulent legali tas-soċjeta' intimata beda billi jelenka l-lista tal-atti u l-ilsien li huma redatti bih. Minn din il-lista hemm nieqes l-Anness II li fl-opinjoni tas-soċjeta' intimata huwa essenzjali sabiex l-atti jitqiesu li ġew notifikati korrettement. Skont is-soċjeta' intimata dan jirriżulta mill-Artikolu 8 ta' l-istess Regolament.

Illi minbarra dan is-soċjeta' intimata tilmenta wkoll li kien hemm numru ta' dokumenti li ma ġewx tradotti, inkluż d-digriet ta' din il-Qorti fejn hemm indikat illi l-intimati kellhom għoxrin jum sabiex iwieġbu għal din il-kawża. Minhabba dan is-soċjeta' intimata tishaq li r-rekwiziti tar-Regolament ma ġewx osservati b'dana illi allura n-notifika ma hijiex valida.

Illi għal dawn il-punti s-soċjeta' rikorrenti wieġbet li l-argumenti mressqa mis-soċjeta' intimata ma humiex misthoqqa għal numru ta' raġunijiet. Is-soċjeta' rikorrenti tibda billi tistqarr li s-soċjeta' intimata ma tistax tircievi att ġudizzjarju u tonqos milli tagħti każ tiegħu bil-konsegwenza li tippreżenta Risposta tardiva. F'dan ir-rigward is-soċjeta' rikorrenti tishaq li lanqas ma hemm talba fir-

Risposta ippreżentata mis-soċjeta' intimata sabiex in-notifika tiġi dikjarata nulla.

Illi minbarra dan is-soċjeta' rikorrenti targumenta li n-nullita' hekk kif avvanzata mis-soċjeta' intimata ma taqa' taht l-ebda wiehed mis-sub-inċiżi regolati fl-Artikolu 789 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Is-soċjeta' rikorrenti targumenta wkoll li r-Regolament in kwistjoni mkien ma jstabilixxi li l-mankata notifika ta' l-Anness II għandu jwassal għan-nullita' tan-notifika u lanqas ma jiġġustifika l-fatt li r-Risposta ġiet ippreżentata tard. Skont is-soċjeta' rikorrenti r-rimedju tas-soċjeta' intimata kien sempliċi u ċioé setgħet tirrifjuta l-atti tal-kawża.

Ikkunsidrat

Illi l-Qorti tfakkar li l-istitut tal-kontumacja huwa istitut li għandu l-għan li jippenalizza dik il-parti li ma tagħtix każ is-sejha tal-Qorti. Dan il-punt ġie estensivament imfisser mill-Qrati tagħna b' mod ripetut. F'dan ir-rigward issir riferenza għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Noel Calleja et vs. Middlesea Valletta Life Assurance Co. Limited** mogħtija fit-28 ta' Jannar 2005 fejn ingħad is-segwent.

“6. L-istitut tal-kontumacja li dwaru ġie interpost l-appell in eżami minn dejjem kien sugġett ta' kontroversja. Dan hu hekk minhabba l-fatt li l-effetti tiegħu - ta' natura punittiva - huma odjużi. L-istitut tal-kontumacja huwa msejjes fuq il-presuppost li l-imħarrek, bin-nuqqas tiegħu li jwieġeb għax-xilja u t-talba tal-parti attrici, ikun wera dispett lejn is-sejha tal-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-liġi thares lejha bħala għemil li jisthoqqlu piena - dik li ma jkunx jista' jindaħal fit-tressiq ta' provi billi dan jammonta għal forma ta' diżordni soċjali (ara wkoll id-deċiżjoni in re: **Vella pro et nomine v. Vella**, Appell Kummercjali, 21 ta' Mejju 1993, Koll. Vol. LXXVII - II - 170).

7. Għal bidu, l-aspett punittiv konsistenti fl-esklużjoni tal-konvenut milli jipprezenta Nota ta' Eċċezzjonijiet kien jiġi adoperat ad unguem minn dawn il-Qrati iżda, tenut kont ta' ċirkostanzi varji li kienu jindikaw u jesigū mitigazzjoni fir-regoli tal-proċedura, l-istess Qrati bdew, fil-każi fejn ikun hekk indikat u fl-aħjar sens ta' ġustizzja, "ixellfu" din ir-rigidità u dan sewwa sew minhabba l-effett irriversibbli li l-kontumaċja kienet iġġib magħha. Fil-fatt jirriżulta - anke mid-diversi deċiżjonijiet ċitati miż-żewġ partijiet fil-kawża - li l-Qrati tagħna ddeċidew li r-rigorożità tal-proċedura għandha tiġi mitigata fis-sens li fejn il-Qorti tkun sodisfatta li ma kien hemm ebda nuqqas volut min-naħa tal-persuna mharrka li jista' jammonta għal htija, m'għandu jkun hemm l-ebda diffikulta' li l-kontumaċja titqies bħala waħda ġustifikata.

8. Mal-milja taż-żmien anke l-legislatur haas il-bżonn li jintroduċi emendi għal dan l-istatut - hekk ara l-Att XXIV tal-1995 b'riferenza għall-Artikolu 158 tal-Kap. 12. Iż-żmien għall-preżentata ta' Nota ta' Eċċezzjonijiet ġie estiż għal għoxrin jum u fil-każ ta' kontumaċja ngħatat anke l-possibilita' ta' preżentata ta' Nota ta' Osservazzjonijiet - in omaġġ tal-prinċipju ribadit fil-ġurisprudenza kostanti tagħna li mqar jekk f'istat ta' kontumaċja, il-parti mharrka kellha titqies bħala waħda li qegħda tirrimetti ruħha għall-ġustizzja tal-Qorti u b'ebda mod ma hi qed tammetti t-talba.

9. Sfortunatament ġara wkoll li maż-żmien il-flessibilita' li bdiet turi l-Qorti skond il-każ, dejjem fl-interess tal-ġustizzja, waslet għal ċerta nuqqas ta' uniformita' u f'ċerti każi anke waslet għal deċiżjonijiet inkongruwi għal xulxin. Każ fejn il-fattispeċie tiegħu kienu pjuttost jiffavorixxu l-ġustifikazzjoni tal-kontumaċja ġieli ġie miċhud, filwaqt li każ ieħor fejn in-nuqqas kien jidher aktar evidenti u mhux skużabbli ġieli ġie aċċettat bħala wiehed skużabbli. Fil-fatt anke fil-każ in eżami, wiehed jista' jikkonstata li ċerti

deċiżjonijiet u ċerti enunċjazzjonijiet mogħtija mill-Qrati ġew ċitati sija minn parti u sija minn oħra, u dan in proprja difesa, għas-sempliċi raġuni li l-punt ta' divergenza ma jkunx proprjament konness mal-prinċipju involut imma ma' l-applikazzjoni jew ma' l-interpretazzjoni ta' l-istess prinċipju".

Iktar il-quddiem fl-istess sentenza l-Qorti kompliet tgħid:

“Deċiżjoni li fil-fehma ta' din il-Qorti serviet bhala punt ta' tluq għal dak li jikkonċerna l-istitut tal-kontumaċja u l-prinċipji li għandhom jirregolawha hija dik fl-ismijiet **Vittoria Cassar vs. Carmelo Vassallo** deċiża mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fid-29 ta' Mejju 1937 (Vol. XXIX.i.1581) mill-Imħallef William Harding fejn fiha ġew elenkati l-prinċipji li ġejjin:

- (1) Il-kontumaċja ma tistax tiġi ritenuta ġustifikata jekk kienet volontarja;
- (2) Lanqas tista' tiġi ġustifikata jekk kienet almenu kolpuża;
- (3) Biex ikun hemm lok għall-ġustifikazzjoni hemm bżonn li tiġi pruvata kawża ġusta;
- (4) Din il-kawża ġusta għandha tkun tikkonsisti f'impediment legittimu;
- (5) L-impediment, biex ikun legittimu, għandu jkun indipendenti mill-volonta' tal-kontumaċi;
- (6) L-iżball m'hux impediment legittimu jekk ma jkunx iżball invincibbli, għaliex jekk ikun vincibbli, allura jiġi ekwiparat għall-kolpa;

- (7) Dan l-impediment legittimu jista' jkun, kif intqal, *"una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili"*;
- (8) L-impossibilita' li wiehed jidher għas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta' gravi, biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu għandha tkun fiżika, u eċċezzjonalment biss tista' tkun morali.

Dawn l-istess principji ġew riaffermati f' diversi deċiżjonijiet ta' dawn il-Qrati fosthom **Paul Gixti vs. Direttur tax-Xogholijiet Pubbliċi** deċiża mill-Qorti ta' l-Appell Ċivili fit-12 ta' Diċembru 1975 u d-deċiżjoni fl-ismijiet **Margaret Bugeja et vs. Alfred Ellul** deċiża mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fit-13 ta' Jannar, 1999.

[...] Dan magħdud, però, xorta waħda jibqa' mhux għal kollox ben definit x'tikkostitwixxi "kawża ġusta" meta mill-principju wiehed jgħaddi għall-eżami tal-fatti. Fil-fatt gara li ftit ftit bdiet tidhol il-prassi - għalkemm mhux b'mod uniformi - li darba li konvenut in kontumaċja jidher personalment fl-ewwel appuntament tal-kawża, allura dan beda jitqies bħala turija li ma kienx hemm dak id-dispett jew kontumaċja li trid tirriżulta biex il-kontumaċja ma tigix iġġustifikata. Din il-Qorti trid tagħmilha ċara li ġustifikazzjoni merament bażata fuq il-preżenza tal-parti mharrka fl-ewwel appuntament tal-kawża m'huwiex bizżejjed bħala turija li ma hemmx dispett jew kontumaċja lejn l-awtorita' ġudizzjarja. Dik il-preżenza ta' l-imħarrek - fatt fih innifsu pożittiv - hija invece meħtieġa bħala parti mill-indaġni li tkun trid issir mill-Qorti biex tistabbilixxi jekk kienx hemm tassew "kawża ġusta" jew le. Dan hu hekk għar-raġuni li l-ġustifikazzjoni ta' kontumaċja għandha tibqa' titqies bħala eċċezzjoni għar-regola li l-imħarrek hu tenut li jwieġeb bil-miktub b'nota fiż-żmien stipulat fil-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedurali Ċivili,

u bħala tali l-eċċezzjoni m'għandha qatt tipprevali u tissupera dik li hija r-regola."

Illi din il-Qorti taqbel ma' dawn l-insenjamenti t'hawn fuq u tagħmilhom tagħha. Stabbiliti dawn il-punti huwa wkoll importanti li wiehed jinnota li s-soċjeta' intimata qiegħda tammetti indirettament li giet notifikata bl-atti tal-kawża tant huwa hekk li fl-20 ta' Awwissu 2021 ipprezentat Risposta li tinsab *a fol. 66 et seq.*. Il-Qorti tinnota li fir-Risposta tagħha (*a fol. 66 et seq.*), is-soċjeta' intimata mkien ma seħhilha li tipprova tiġġustifika l-kontumaċja tagħha. Minflok is-soċjeta' intimata resset Risposta (*a fol. 72 et seq.*) għat-talbiet in eżami fejn tippremetti li n-notifika mwettqa mis-soċjeta' rikorrenti giet eżegwita irritwalment. Mingħajr ma wiehed jidhol fuq il-kwistjoni tan-nullita' ta' l-atti, dan xorta ma jammontax għal spjegazzjoni għalfejn ir-Risposta kienet tardiva minkejja li s-soċjeta' intimata xorta kienet notifikata.

Illi l-Qorti tal-Appell kellha l-opportunita' li twassal l-opinjoni tagħha fuq punt simili fis-sentenza mogħtija fit-12 ta' Lulju 2019 fl-ismijiet **HSBC Bank Malta plc vs. Standard Chartered Bank Limited**, fejn il-Qorti qalet is-segwenti:

"13. Illi l-Qorti tghid minnufih li jekk kemm-il darba wiehed jitkellem dwar jekk in-notifika hijiex valida, allura ma jibqax iżjed il-każ li wiehed jitkellem ukoll dwar il-jedd li jnehhi l-kontumaċja, għaliex notifika invalida, jew nuqqas ta' notifika skond il-liġi, ma tagħti qatt bidu għaż-żmien li jimxi kontra l-persuna li, fil-fatt, ma tkun giet notifikata qatt. Wiehed ma jistax jaqa' kontumaċi jekk mhux wara li jkun gie validament notifikat bir-Rikors Maħluf. Għalhekk, huwa biss f'każ li jirriżulta li hemm notifika valida li wiehed jgħaddi biex jgħarbel jekk il-kontumaċja li sseħħ tkunx waħda ġustifikabbli jew inkella waħda ta' htija. Min-naħa l-oħra, notifika li tkun saret sewwa ma tfissirx li l-imħarrek ma jibqagħlux mod kif jiġġustifika l-kontumaċja tiegħu."

Fl-istess sentenza, il-Qorti kompliet tispjega:

“15. Illi l-atti tal-kawża juru li kien hemm notifika għaliex skond ir-Regolament relattiv, iċ-ċertifikat li jintbagħat lill-awtorita' kompetenti (l-aġenzija li tibgħat) jikkostitwixxi prova ta' dak li jindika. Fil-każ partikolari, din il-Qorti tqis li f'materja teknika bħalma hija l-kwestjoni tas-siwi ta' notifika, ikollha ssegwi fedelment dak li tgħid il-liġi tal-proċedura. Minbarra dan, fejn xi parti tqajjem il-kwestjoni tas-siwi tan-notifika, dan ma għandhiex tagħmlu billi tipprova tiġġustifika l-kontumaċja, imma bit-tressiq ta' proċediment speċifiku biex jattakka s-siwi tan-notifika li tkun tirriżulta mill-atti tal-kawża;”

Illi fuq dan l-insenjament biss, it-talba tas-soċjeta' rikorrenti li s-soċjeta' intimata tiġi dikjarata bħala kontumaċi jisthoqqilha li tiġi milqugħa. Magħdud dan, il-Qorti tħoss li jkun utli għall-aħjar sens ta' ġustizzja li tara wkoll jekk l-punti mqajjma mis-soċjeta' intimata jsibux riskontru fil-ġurisprudenza Ewropea u fil-qari tar-Regolament in kwistjoni.

Illi dan ir-Regolament jippreskrivi żewġ modi li bihom tista' issir notifika u ċioé notifika li tintbagħat minn aġenzija ta' Stat Membru (l-aġenzija li tibgħat) lill-aġenzija ta' Stat Membru ieħor (l-aġenzija li tirċievi) u notifika li tintbagħat direttament lill-individwu kkonċernat. F'din ta' l-aħħar hemm obbligu li n-notifika tkun intbagħtet bil-posta rreġistrata.

Illi minn Artikolu 8 tar-Regolament jirriżulta li huwa obbligu tal-aġenzija li tirċievi li tinforma lid-destinatarju, bl-użu tal-formola standard li tinsab fl-Anness II u dak huwa l-unika post fejn l-Anness II huwa msemmi fir-Regolament. Jirriżulta allura li s-soċjeta' rikorrenti ma kellhiex l-obbligu li tibgħat l-Anness II għaladarba dan huwa l-obbligu tal-aġenzija li tirċievi li tibgħat dan l-Anness. Dan qiegħed jingħad ukoll a bażi tal-prinċipju generali *ubi lex voluit dixit*. La darba dan l-obbligu ma ġiex estiż għal

proċeduri ta' notifikasi kollha allura japplika biss għal dik il-proċedura ta' notifika li fiha hemm intervent mill-agenzija li tircievi.

Illi mis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fl-ismijiet **Catlin Europe SE vs. O.K. Trans Praha spol. s r.o.** (C-21/17), jirriżulta li n-nuqqas li jiġi trasmess l-Anness II ma jirriżultax fin-nullita' tal-proċess ta' notifika. Dan huwa rifless fis-segwenti:

“48. Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal, għandu għaldaqstant jiġi konkluz li n-natura obbligatorja u sistematika tal-użu tal-formola standard li tidher fl-Anness II tar-Regolament Nru. 1393/2007 tapplika bl-istess mod għan-notifika jew għall-komunikazzjoni tal-ordni ta' hlas Ewropea u flimkien magħha, it-talba ta' ordni.

49. Għal dak li jirrigwarda t-tieni aspett tad-domanda magħmula, relattiv għall-konsegwenzi li jirriżultaw min-nuqqas ta' osservanza ta' dan l-obbligu, hija ġurisprudenza stabbilita li jekk il-formola standard li tinsab fl-Anness II tar-Regolament Nru. 1393/2007 ma tiġix mehmuża, dan la jista' jwassal għan-nullita' tal-att li għandu jkun innotifikat jew ikkomunikat u lanqas għan-nullita' tal-proċedura tan-notifika jew ta' komunikazzjoni, peress li tali konsegwenza ma tkunx kompatibbli mal-għan imfittex minn dan ir-Regolament, li jikkonsisti f'li jipprevedi metodi ta' trażmissjoni diretta, rapida u effikaċi bejn l-Istati Membri tal-atti f'materja ċivili u kummerċjali (sentenza tat-2 ta' Marzu 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, punt 57 u l-ġurisprudenza ċċitata).” [emfazi miżjuda]

Illi dwar dak li jingħad mis-soċjeta' intimata li n-notifika in kwistjoni giet esegwita irritwalment minħabba li ma kienx hemm l-Anness II, il-Qorti tinnota li dan mhux misthoqq minħabba li ma kienx hemm dan l-obbligu fil-proċedura magħżula u minħabba wkoll li dan in-nuqqas, anki li kieku mitlub fil-proċedura wżata, ma

jwassalx skont l-istess Qorti tal-Unjoni Ewropea għal nullita' tal-proċess ta' notifika.

Illi stabbilit dan jifdal li jiġi sindakat il-punt l-iehor u cioè li minhabba li d-dokumenti ma kienux kollha tradotti f'ilsien mitlub mir-Regolament allura n-notifika ma saritx skont ma huwa mitlub mir-Regolament u għaldaqstant hija nulla. Filwaqt li jirriżulta b'mod paċifiku li mhux id-dokumenti kollha ġew tradotti f'ilsien mitlub huwa ċar ukoll li mhux id-dokumenti kollha jehtieg li jiġu tradotti. Li huwa żgur li għandu jiġi tradott ir-Rikors promotur u d-dokumenti neċessarji sabiex il-parti konċernata tkun tista' tipprepara d-difiza tagħha. Dan wkoll ġie kkonfermat mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fil-kawża fl-ismijiet **Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR vs. Industrie- und Handelskammer Berlin** (C-14/07), fejn il-Qorti qalet is-segwenti:

“73. Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, il-kuncett ta' “dokument [att] li għandu jkun notifikat” imsemmi fl-Artikolu 8(1) tar-Regolament Nru. 1348/2000, meta dan l-att jikkonsisti f'att promotur, għandu jiġi interpretat bhala li jirreferi għall-att jew atti li n-notifika tagħhom lill-konvenut, magħmula b'mod regolari u fi żmien xieraq, tippermettilu jasserixxi d-drittijiet tiegħu fil-kuntast ta' proċeduri ġudizzjarji fl-Istat tat-trażmissjoni. Tali att għandu jippermetti li jiġu identifikati b'ċertezza tal-anqas is-sugġett u r-raġuni tat-talba, kif ukoll it-taħrika sabiex jidher quddiem il-Qorti jew, skont in-natura tal-proċedura pendent, il-possibbiltà li jressaq proċeduri quddiem Qorti. Dokumenti li għandhom biss funzjoni ta' prova u mhumiex indispensabbli sabiex jinftiehm u s-sugġett u r-raġuni tat-talba ma jiffurmawx parti integrali mill-att promotur fis-sens tar-Regolament Nru. 1348/2000.

74. Tali interpretazzjoni hija konformi ma' l-oġettivi tar-Regolament Nru. 1348/2000 li tiġi mtejba u mheffa t-trażmissjoni tal-atti. Fil-fatt, it-traduzzjoni ta' dokumenti ta' prova tista' tiegħu żmien konsiderevoli meta, f'kull każ,

din it-traduzzjoni mhijiex mehtieġa għall-finijiet tal-kawża li ser titmexxa quddiem il-Qorti tal-Istat Membru tat-trażmissjoni u fil-lingwa ta' dan l-Istat.

75. Hija l-Qorti nazzjonali li għandha tivverifika jekk il-kontenut tal-att promotur jippermettix lill-konvenut li jasserixxi d-drittijiet tiegħu fl-Istat tat-trażmissjoni u jippermettilux, b' mod partikolari, li jidentifika s-sugġett u r-raġuni tat-talba mressqa kontrib kif ukoll li jsir jaf bl-eżistenza tal-proċeduri ġudizzjarji.

76. Jekk il-Qorti nazzjonali tqis li dan il-kontenut huwa insuffiċjenti f'dan ir-rigward minhabba li ċerta informazzjoni essenzjali dwar it-talba tinsab fl-Annessi, din il-Qorti għandha tipprova ssolvi l-problema fil-kuntest tad-dritt proċedurali nazzjonali tagħha, filwaqt li tiżgura l-effettività shiha tar-Regolament Nru. 1348/2000, f'konformità ma' l-għan tiegħu [...] filwaqt li tipprotegi bl-aħjar mod l-interessi taż-żewġ partijiet fil-kawża.

77. Għaldaqstant, min ikun ressaq l-att promotur jkun jista' jingħata l-possibbiltà li jirrimedja għan-nuqqas ta' traduzzjoni ta' anness indispensabbli billi jibgħat din it-traduzzjoni skont il-modalitajiet previsti mir-Regolament Nru. 1348/2000 mill-iktar fis possibbli. Fir-rigward tal-effett tat-trażmissjoni ta' traduzzjoni fuq id-data tan-notifika, il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat li dan l-effett għandu jiġi determinat b'analogija mas-sistema tad-data doppja stabbilita fl-Artikolu 9(1) u (2) tar-Regolament [...] sabiex jiġu protetti l-interessi tal-partijiet.

78. Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-Artikolu 8(1) tar-Regolament Nru. 1348/2000 għandu jiġi interpretat fis-sens li d-destinatarju ta' att promotur li għandu jkun innotifikat m'għandux dritt jirrifjuta li jaċċetta dan l-att safejn dan l-att jippermetti lid-destinatarju jasserixxi d-

drittijiet tiegħu fil-kuntest ta' proceduri gudizzjarji fl-Istat Membru tat-trażmissjoni, meta dan l-att ikollu miegħu annessi li jikkonsistu f'dokumenti ta' prova li ma jkunux miktuba bil-lingwa tal-Istat Membru indirizzat jew b'lingwa tal-Istat Membru tat-trażmissjoni li d-destinatarju jkun jifhem, iżda li jkollhom biss il-funzjoni ta' prova u ma jkunux indispensabbli sabiex jinftiehm u s-sugġett u r-raġuni tat-talba. Hija l-Qorti nazzjonali li għandha tivverifika jekk il-kontenut tal-att promotur huwiex suffiċjenti sabiex jippermetti lill-konvenut jasserixxi d-drittijiet tiegħu jew jekk il-mittent għandux jirrimedja għan-nuqqas ta' traduzzjoni ta' anness indispensabbli." [emfazi mizjuda]

Illi fil-każ odjern jirriżulta li r-Rikors promotur gie tradott għal-lingwa taljana (*a fol. 8 et seq.*) u għaldaqstant il-Qorti hija tal-fehma li s-soċjeta' intimata kellha bizżejjed informazzjoni sabiex tkun tista' tipprepara għad-difiza tagħha u ma kien ikollha l-ebda raġuni valida li tirrifjuta li taċċetta r-Rikors in kwistjoni.

Illi dwar dak sollevat mis-soċjeta' intimata li d-digriet ta' din il-Qorti tat-30 ta' Ġunju 2021 (*a fol. 55*) fejn appuntat il-kawża għas-smiġ għas-seduta tat-23 ta' Settembru 2021 u f'liema digriet il-Qorti tat għoxrin (20) jum żmien min-notifika għar-risposta, liema digriet is-soċjeta' intimata tishaq li ma giex tradott għat-taljan, il-Qorti għandha s-segwent i xi tgħid: ladarba r-Rikors Kostituzzjonali *per se* li bih ġew intavolati l-proċeduri odjerni mis-soċjeta' rikorrenti gie tradott għal-lingwa taljana (*a fol. 8 et seq.*) u gie mibgħut lis-soċjeta' intimata u ladarba rriżulta ben ċar għas-soċjeta' intimata x'inh u r-Rikors *per se* ladarba gie tradott għal-lingwa taljana, is-soċjeta' intimata ma setgħetx tibqa' passiva ladarba rċevietu (kif jirriżulta li għamlet) u kellha tiegħu hsieb tottjeni parir legali mill-aktar fiss dwar l-istess u mhux tibqa' inadempjenti u b'hekk jiġu evitati kumplikazzjonijiet bla bżonn!

Illi, tenut kont ta' dak kollu li nġhad hawn fuq, mhux misthoqq dak sollevat mis-soċjeta' intimata fir-rigward tan-notifika meta tishaq li

din ma kinitx waħda legali minħabba li mhux id-dokumenti kollha ġew tradotti.

Ikkunsidrat

Illi stabbiliti l-punti t'hawn fuq jibqa' il-fatt li s-soċjeta' intimata ma ressqet l-ebda raġuni valida sabiex tkun tista' tiġġustifika li wieġbet b'mod tardiv għar-Rikors promutur. Għaldaqstant *stante* li s-soċjeta' intimata kellha è-ċans kollu li tipprepara u tressaq id-difiża tagħha fiż-żmien mogħti, il-Qorti ma issib l-ebda raġuni għalfejn ma għandiex tilqa' it-talbiet tas-soċjeta' rikorrenti hekk kif verbalizzati fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2021.

Illi, tenut kont ta' dan, ma teżisti l-ebda hteġa li l-Qorti tissindika l-punti l-oħra li ġew imqajjma mis-soċjeta' rikorrenti fin-Nota tagħha (*a fol. 77 et seq.*).

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' ż-żewġ talbiet tas-soċjeta' rikorrenti hekk kif verbalizzati fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2021 (*a fol. 69 et seq.*) u b'hekk:

- (1) tiddikjara lis-soċjeta' intimata Tarros Spa. kontumaċi għal finijiet u effetti kollha tal-Liġi, u
- (2) tordna li r-Risposta tagħha (*a fol. 66 et seq.*) għar-Rikors Kostituzzjonali tiġi sfilzata mill-atti.

Bl-ispejjeż kollha marbuta ma' dawn il-proċeduri jithallsu kollha kemm huma mis-soċjeta' intimata Tarros Spa..

Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef

Alexia Attard
Deputat Registratur